

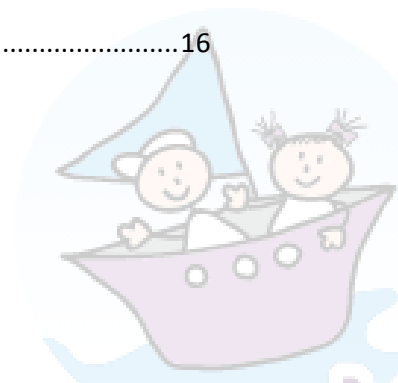
Pedagogisch Beleid

KOM AAN BOORD- MORRA 2-9 DRACHTEN

Inhoudsopgave

1. Pedagogische doelstelling	3
1.1 Pedagogische visie	3
1.2 Uitgangspunt en kernwaarden	3
1.3 Doelstellingen	4
2. Onze stamgroepen	4
2.1 Indeling	4
2.2 Het 'open-deurenbeleid'	5
2.3 Overgang naar de volgende groep	6
3. Pedagogische werkwijze	6
3.1 Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid	6
3.2 Gelegenheid om persoonlijke competenties te ontwikkelen	8
3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties	10
3.4 De kans bieden om zich waarden en normen eigen te maken	11
3.5 Ons wenbeleid	12
3.6 Werken volgens het 4-ogen principe	12
3.8 Mentorschappen	13
3.9 Observaties en signaleren	13
3.9.1. Ontwikkeling + doorgaande leerlijn basisschool	13
3.9.2 Zorgen over een kind	14
4. Inzet medewerkers	15
4.1 Inzet stagiaires en vrijwilligers	15
4.2 Pedagogisch medewerker-kind ratio	15
5. Overige informatie	16
5.1 Afnemen extra dag(deel) of ruildag	16

1. Pedagogische doelstelling

1.1 Pedagogische visie

De eerste jaren in het leven van een kind zijn erg belangrijke jaren. In deze jaren wordt de basis gelegd voor vertrouwen, veiligheid en vriendschappen. Wat kinderen in deze jaren van zorg en opvoeding leren, vormt het fundament voor hun latere leven. Kinderdagverblijf Kom aan boord wil graag bijdragen aan een goede start door een veilige, liefdevolle en vertrouwde omgeving te bieden, waarin uw kind zich geborgen voelt. Het positief benaderen van kinderen loopt daarom als een rode draad door ons pedagogisch beleid. Ieder kind verdient het om gezien en gehoord te worden, om zo spelenderwijs tot ontwikkeling te komen. Kom aan boord heeft de centrale missie:

‘Groeien door samen te spelen en te leren’

Binnen Kom aan boord werken we volgens de Pedagogische inzichten/visie van mevrouw Prof. Dr. J.M.A. Riksen-Walraven. Daarnaast werken we ook met de thema's vanuit het programma Uk & Puk en het gedachtengoed van de 'Gezonde kinderopvang'. We ervan overtuigd zijn dat deze aanpak samen leidt tot een vruchtbare en veilige omgeving waarin het kind zich optimaal kan ontwikkelen en er een gezonde leefstijl ten grondslag ligt.

1.2 Uitgangspunt en kernwaarden

Vanuit het uitgangspunt dat ieder kind..

- ♡ uniek is met z'n eigen specifieke behoeftes;
- ♡ een veilige, maar ook uitdagende, ruimte nodig heeft om zich te ontwikkelen;
- ♡ er mag zijn!

..heeft Kom aan Boord de onderstaande kernwaarden opgesteld. Deze kernwaarden komen terug in alles wat we doen binnen onze kinderopvang.

★ Veiligheid ★ Vertrouwen ★ Speels ★ Uitdagend ★ Samen groeien

Kom aan boord is een veilige haven voor kinderen en heeft een huiselijke, fijne sfeer. De ouders kunnen erop vertrouwen dat hun kind met zorg, liefde en aandacht wordt omringd bij Kom aan boord. De kinderen worden opgevangen in een veilige, vertrouwde omgeving met vaste pedagogisch medewerkers waarmee ze een vertrouwensband op kunnen bouwen. We bieden kinderen een speelse omgeving met spelmaterialen en activiteiten die aansluiten bij hun ontwikkeling. Vanuit spel gaan kinderen de wereld om zich heen ontdekken en doen ze ervaringen op waarvan ze leren en zich ontwikkelen. Het spelmateriaal, de inrichting van de ruimtes en de activiteiten zijn erop gericht de kinderen uit te dagen om te experimenteren en te ontdekken. De zelfstandigheid en zelfredzaamheid worden hiermee bevorderd. Door samen te spelen wordt de emotionele ontwikkeling gestimuleerd. Kinderen leren sociale vaardigheden, zoals het kunnen inleven in anderen en voor zichzelf opkomen. Door de interacties tussen kinderen te begeleiden zorgen onze pedagogisch medewerkers ervoor dat kinderen kunnen groeien door te leren van elkaar, van hun ervaringen en van het goede voorbeeld dat pedagogisch medewerkers hun geven.

1.3 Doelstellingen

Professor Riksen-Walraven formuleert in haar theorie de volgende vier opvoedingsdoelen:

- A. **Bieden van een veilige basis.** (Dit is het belangrijkste basisdoel).
Wij bieden dit door te werken met vaste pedagogisch medewerkers, een vertrouwde groep leeftijdsgenoten en door de speelruimte zo in te richten dat de kinderen het herkennen als een veilige en gezellige speelplek. De medewerkers benaderen de kinderen op een sensitieve en responsieve manier.
- B. **Stimuleren van persoonlijke competentie.**
De persoonlijke competenties zoals ontwikkelen van eigen identiteit, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, veerkracht en flexibiliteit worden ontwikkeld door de stimulerende en waarderende houding van de leidsters en de mogelijkheid tot exploratie en (samen)spel.
- C. **Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties.**
Door de interactie met leeftijdsgenoten en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen ontwikkelen de kinderen spelenderwijs het vermogen om zich te verplaatsen in de ander, te communiceren en samen te werken. De leidster heeft hierbij een voorbeeldfunctie.
- D. **De kans bieden om zich waarden en normen eigen te maken.**
Ook hier heeft de leidster een voorbeeldfunctie. Wat wij graag terug zien bij de kinderen zullen wij ook zelf moeten laten zien.

2. Onze stamgroepen

2.1 Indeling

Kom aan boord heeft vier ruime, lichte stamgroepen genaamd 'aan Dek', 'op Dreef', 'In Zicht' en 'de Haven'.

Aan Dek is een babygroep voor max. 12 kinderen tussen de 0 tot +/- 1 jaar. 'Aan Dek' heeft een mooi rustige ruimte, die specifiek ingericht is op de allerkleinsten. Hier kunnen baby's o.a. ontdekken in de zachte grondbox of in de spiegelgrot. In de spiegelgrot kunnen ze lekker even alleen, of juist met andere kindjes spelen. Aan de baby/dreumes- tafel kunnen de kleintjes dicht bij elkaar zitten en kan er gezellig met elkaar en de leidsters worden gekletst, gezongen worden en gegeten. Er is daarnaast een kleinschalige buitenruimte, specifiek gericht op de baby's en dreumesen. Er is een zachte ondergrond waar, al dan niet kruipend, ontdekt en beleefd kan worden.

Op Dreef is een dreumesgroep voor max. 16 kinderen tussen de 1 en +/- 2 jaar. Er zijn verschillende hoeken en plekken gecreëerd om te spelen en te ontdekken, waardoor kinderen zich optimaal kunnen ontplooiën. 'Op Dreef' heeft een podium, opgesplitst in twee gedeelten. Het rechter gedeelte is ingericht afhankelijk van het thema, waar per keer 3 kinderen vrij mogen spelen. Op het linker gedeelte is het podium ingericht voor extra uitdagende activiteiten. De benedenruimte van 'op Dreef' is een grote ruimte waar volop gedanst, gerend en geravot kan worden, onder het toeziend oog van de pedagogisch medewerkers. Daarnaast kan ook in groepjes, of alleen, in verschillende hoekjes worden gespeeld. Er is ruimte voor actie, maar ook voor ontspanning, door de verschillende rustplekjes die er in de ruimte zijn. De buitenruimte van op Dreef is eveneens ruim van opzet, met vele speelmogelijkheden. Er is veel rijdend materiaal en een gezellig speelhuisje. Kinderen kunnen veilig en ongestoord spelen en hebben de ruimte om pret te maken en te ontdekken.

In Zicht is een peutergroep voor max. 16 kinderen tussen de +/-2 en 4 jaar. De ruimte binnen is zodanig ingericht dat kinderen zich breed kunnen ontwikkelen. Het concentratievermogen en de sociale vaardigheden zijn bij deze leeftijdsgroep al wat verder ontwikkeld. Hierdoor kunnen kinderen gerichter samenspelen. Dat samenspelen kan bijvoorbeeld in de bouwhoek of de poppenhoek. De bank in de ruimte wordt gebruikt om een boek voor te lezen, maar ook om op te ontspannen. De aangrenzende beleef tuin biedt volop mogelijkheden tot spelen en ontdekken. Met het uitzicht op het weiland creëren we een gevoel van vrijheid. We stimuleren kinderen om zelfstandig en zelfredzaam te zijn en om te vertrouwen op hun eigen mogelijkheden.

De Haven is een peutergroep voor max. 8 kinderen tussen de +/-2 en 4 jaar. De ruimte grenst aan die van 'in Zicht'. Binnen de groep kunnen de kinderen, net als bij 'in Zicht', heerlijk samen spelen. Er zijn verschillende leuke hoeken gecreëerd, waar de kinderen hun creativiteit, fantasie en behoefte aan beweging kwijt kunnen. De Haven heeft een prachtig uitzicht over landerijen en er kan fijn buiten worden gespeeld in de gedeelde groene, beleef tuin met 'in Zicht'.

2.2 Het 'open-deurenbeleid'.

Binnen Kom aan boord zullen de kinderen in de basis opgevangen worden in hun eigen stampgroep. Naarmate kinderen ouder worden hebben zij soms, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom geven de pedagogisch medewerkers de kinderen af en toe de gelegenheid om de omgeving buiten hun eigen groep te verkennen. Als hierbij ook een ontmoeting met de kinderen van de andere groep wordt geïnitieerd, wordt gesproken over open-deurenbeleid. Door het open-deurenbeleid wordt kinderen meer mogelijkheid geboden om andere vriendjes of broertjes/zusjes uit een andere groep te ontmoeten, ander speelgoed te ontdekken of mee te doen met een uitdagende activiteit. Bij het open deurenbeleid wordt altijd rekening gehouden met het 4-ogenprincipe (zie 3.6).

De maximale omvang van de stampgroep wordt in deze situaties tijdelijk losgelaten. Het aantal kinderen per beroepskracht wordt berekend op het totaal aantal aanwezige kinderen. Hierbij wordt conform de geëiste leidster-kindratio gehandeld (zie 4.2).

Voorbeelden van situaties waarbij kinderen hun eigen groep verlaten zijn:

- Het gezamenlijk vieren van feestdagen, zoals bijvoorbeeld Sinterklaas of Kerst.
- De dreumesen van 'Aan Dek' mogen spelen op het dakterras of de groepsruimte van 'op Dreef'.
- Alle kinderen zijn welkom in de beleef tuin.
- Bij aanwezigheid van beduidend minder kinderen, bijvoorbeeld aan het begin of aan het eind van de dag, kunnen de kinderen worden samengevoegd op 'Op Dreef'.
- Tussen 'aan Dek' en 'op Dreef' zit een deur die op bepaalde momenten opengezet kan worden, waardoor er ruimte is om met elkaar te spelen.
- Tussen 'in Zicht' en 'de Haven' zit een deur, die op bepaalde momenten opengezet kan worden, waardoor er ruimte is om met elkaar te spelen.

2.3 Overgang naar de volgende groep

Binnen Kom aan boord is gekozen om te werken met horizontale groepen, omdat elke fase in de ontwikkeling een andere benadering vraagt en we zo optimale aandacht kunnen geven. De voordelen van een horizontale groep:

- Meer leeftijdsgerichte activiteiten kunnen aanbieden
- Meer rust en veiligheid voor zowel baby, dreumes & peuter
- Ruimte beter kunnen inrichten naar de behoeften van de kinderen

Een baby zal starten op de babygroep 'aan Dek'. Rond de leeftijd van 1 jaar zal het kind doorstromen naar de dreumesgroep 'op Dreef'. Hierbij zal er in de planning gekeken worden per wanneer er plekje vrij komt en of het passend is qua ontwikkeling van het kind. Rond de 2/2,5 jaar zal het kind doorstromen naar 1 van onze peutergroepen 'in Zicht' of 'de Haven'. Aan de hand van de planning wordt gekeken op welke groep er op dat moment ruimte is. De mentoren zullen bij het doorstromen zorgen voor een goede overdracht naar de nieuwe groep. Daarnaast bieden we ouders de mogelijkheid voor een eindgesprek waarin bijzonderheden besproken kunnen worden.

3. Pedagogische werkwijze

3.1 Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid

Elk kind wil zich ontwikkelen. Daarbij is het belangrijk dat het kind zich fijn voelt; thuis en op kinderdagverblijf Kom aan Boord. Vanuit deze emotionele veiligheid zullen kinderen de uitdaging aangaan om te experimenteren, nieuwe ervaringen op te doen en zich zo spelenderwijs te ontwikkelen. De aanwezigheid van vaste en vertrouwde pedagogisch medewerkers is de basis om een goede relatie tussen kind en pedagogisch medewerker te kunnen laten ontstaan.

Onze pedagogisch medewerkers hebben oog en oor voor de eigenheid van ieder kind. Zij gaan respectvol en liefdevol om met kinderen en scheppen de voorwaarden waarbinnen elk kind zichzelf kan zijn, zich ontspannen en prettig voelt en zich in zijn eigen tempo kan ontwikkelen.

- We werken sensitief. Dit betekent dat we bewust letten op de (non) verbale signalen, waarmee kinderen hun behoefte aangeven.
- We werken responsief. Dit betekent dat we reageren op de signalen die we hebben opgemerkt, passend bij de situatie.
- We volgen het initiatief van het kind tijdens onze interactie momenten, om de autonomie te versterken.
- We maken contact met een kind door hem/haar aan te kijken en op ooghoogte te praten.
- We geven kinderen een veilig gevoel door ze aan te raken wanneer zij daar behoefte aan hebben. Bijvoorbeeld door een knuffel, te troosten, of even op schoot te nemen.
- We helpen kinderen met het uiten en / of verwoorden van hun gevoelens.
- We erkennen dat lastige of moeilijke kinderen niet bestaan, hun gedrag is een signaal voor een bepaalde behoefte.

Voorspelbaarheid

De verzorging en opvoeding van jonge kinderen in een opvangsituatie moet zoveel mogelijk gekenmerkt worden door regelmaat en continuïteit. Kom aan boord heeft een beperkt aantal pedagogisch medewerkers op de groep, die minimaal twee dagen werken. Waar mogelijk worden vaste begeleiders op vaste dagen ingezet. Elk kind heeft een eigen mentor. De voorspelbaarheid is zo het grootst, de gewenning het gemakkelijkst en er zijn goede mogelijkheden voor hechting.

Het is voor jonge kinderen belangrijk dat er op een dagdeel vaste punten zijn die herkenbaar zijn. Bijvoorbeeld de liedjes die we zingen bij het fruit eten en gezamenlijk opruimen. Het herkenbare, terugkerende geeft een gevoel van veiligheid en vertrouwen. De structuur van een opvangdag ligt redelijk vast: Vaste activiteiten op vaste momenten bieden een kind zekerheid, veiligheid en structuur. Onze methode Uk en Puk geeft daarbij houvast. Dit is een programma dat speciaal is ontwikkeld voor kinderdagverblijven, waarin pop Puk een belangrijke rol speelt. Puk is het vriendje van de kinderen die van alles meemaakt en meebeleeft. Zijn belevenissen zijn heel herkenbaar. Puk gaat naar bed als de kinderen naar bed gaan, of heeft het erg warm, omdat ie te warme kleren aan heeft in de zomer. Als er nieuw kindje komt, wil Puk graag weten wie hij/zij is en wordt er een kennismakingslied gezongen. De kinderen kunnen zich identificeren met Puk. Alle thema's en activiteiten zijn volgens een vaste structuur opgebouwd en sluiten aan op onze dagindeling.

Baby

Er wordt veel aandacht besteedt aan het vertrouwd raken en hechten aan de pedagogisch medewerkster. Naast fysieke veiligheid is vooral emotionele veiligheid voor kinderen in het eerste levensjaar van zeer groot belang. De baby krijgt veel individuele aandacht en heeft zoveel als mogelijk zijn eigen ritme gedurende de dag. Dit dagritme wordt in overleg met de ouders bekeken. De pedagogisch medewerkers kijken heel bewust naar de baby's. Vind de baby het fijn om alleen een 'activiteit' te ondernemen of juist met meerdere kinderen. Vind de baby het gezellig om erbij te zitten bij andere baby's, bijvoorbeeld aan tafel, of juist even één op één aandacht. En op welke plek binnen de groep voelt de baby zich nou juist het fijnst? Op die manier creëren de pedagogisch medewerkers een vertrouwde en veilige omgeving voor de baby.

Dreumes

Kinderen in deze leeftijd zijn dol op herhaling en krijgen hiermee grip op hun wereld. Steeds maar weer hetzelfde spelletje, steeds opnieuw hetzelfde geluidje maken. Aan de andere kant vinden ze het ook prachtig om nieuwe omgevingen te ontdekken en nieuwe dingen te doen. Dit alles het liefst wel in de nabijheid van de leidster en in een veilige omgeving. Er is voldoende aanbod op het gebied van inspanning en ontspanning. Dreumesen bootsen het liefst alles na. Het voorbeeldgedrag van de leidster is dan ook van groot belang.

Peuter

Tijdens deze periode ontstaat de eigen identiteit van de peuter, het zelfbewustzijn. Het kind ontdekt zijn eigen wil en wil alles graag doen op zijn eigen manier. Hij wil zelf dingen ondernemen, pakken, aanraken en uitproberen. Toch heeft hij ook behoefte aan regels, veiligheid en de nabijheid van de leidster. Kom aan boord zorgt ervoor dat hierin een goede balans wordt gevonden.

Op alle vier groepen is er plaats en ruimte voor rust en actie, alleen of samen spelen. Voor een gezonde ontwikkeling van kinderen is het van belang dat het kind vertrouwen heeft in zichzelf en in zijn omgeving: dat het kind zich veilig en geborgen voelt in zijn omgeving. Dat betekent ook dat die omgeving in materieel opzicht veilig moet zijn. 100% veiligheid nastreven is onmogelijk en ook niet wenselijk. Een kind moet ook leren omgaan met situaties, die niet veilig zijn. Een struik kan prikken, over speelgoed kun je vallen. Een kind moet immers ook leren, dat er 'gevaren' zijn en leren omgaan met minder veilige situaties in zijn omgeving.

3.2 Gelegenheid om persoonlijke competenties te ontwikkelen

Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn/haar eigen tempo. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en gaan op ontdekkingsreis. Wanneer een kind zich goed voelt en vertrouwen heeft gevonden, durft hij/zij er zelfstandig op uit te trekken en de wereld om zich/haar heen te ontdekken. De Pedagogisch medewerkers zullen de ontwikkeling en belevingswereld van uw kind volgen en hierop aansluiten door het aanbieden van ervaringen, materialen en activiteiten die bij uw kind passen. Persoonsvorming is de basis voor de leerontwikkeling. Kom aan boord biedt de voorwaarden voor de volgende basiselementen:

- > Mondeling taalgebruik
- > Grote/fijne motoriek
- > Functioneren in een groep
- > Instructies begrijpen
- > Geconcentreerd aan een taakje kunnen werken
- > Zelfvertrouwen

Onze pedagogisch medewerker stimuleren kinderen door:

- grenzen te laten ontdekken en te verleggen van wat een kind kan, wil of durft. Zij maakt het kind bewust van de eigen capaciteiten en kwaliteiten en speelt in op grapjes, humor en "gek doen".
- in te gaan op initiatieven van een kind. Belonen, prijzen en complimenteren zijn positieve wijzen van bevestigen van het kind. Het is belangrijk, dat kinderen hun mogelijkheden en onmogelijkheden ontdekken en ontwikkelen. Zo leren ze zelfredzaam te zijn.
- te laten ervaren dat ze geholpen kunnen worden. Ze mogen ook afhankelijk zijn. Je hoeft niet alles te kunnen, zolang je maar iemand weet/hebt, die het voor je of met je kan doen en dat ook durft te vragen.
- hulp en steun te bieden aan een kind door te oefenen, uit te bouwen waar een kind goed of niet goed in is, wat hij graag wil kunnen, wat hij leuk vindt.
- steun of hulp aan te bieden bij het verder perfectioneren van wat een kind al doet en kan.
- een sensitieve houding te hebben naar het kind toe en alert te zijn op restrictieve uitingen
- De zelfredzaamheid te vergroten door, als een kind daar aan toe is, bijv. zelf hun brood te (leren) smeren, schoenen zelf (leren) aantrekken etc.

Positief benaderen

Het doel van het spelen is niet het product dat het eventueel oplevert, maar het proces: het lekker bezig zijn, het ontdekken van mogelijkheden. Het spelmateriaal maakt emoties los van plezier, verrassing, verwondering, ongeduld of teleurstelling. Het is voor kinderen belangrijk dat de mogelijkheid wordt geboden voor eigen initiatief en respect voor autonoom spel. De pedagogisch medewerker maakt met de kinderen heldere en begrijpelijke afspraken over het gebruik van de ruimte (rekening houdend met het ontwikkelingsniveau van de kinderen). In de omgang met de kinderen gaat de aandacht uit naar wat de kinderen kunnen in plaats van wat ze nog niet kunnen. Er wordt een soort middenweg gezocht tussen zelfstandigheid en afhankelijkheid. Kinderen een compliment geven, als iets lukt en bemoedigen als het nog niet gaat.

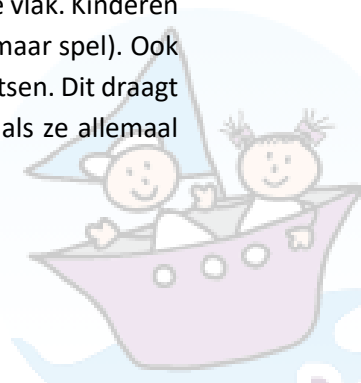
Spelmateriaal

Er is zowel binnen als buiten voldoende materiaal aanwezig dat aansluit op de verschillende interesses, nieuwsgierigheid en durf van een kind.

- Zand: Bij 'op Dreef' is er een water/zand tafel. Bij 'in Zicht' en 'de Haven' is buiten een grote zandbak met daarnaast een buitenkeuken met allerlei vormen, schepjes en emmers
- Bouw en constructiemateriaal: Blokken, duplo, grote legostenen, sensomotorische blokken
- Materiaal voor imitatiespel: Verkleedkleden, dokterskoffertje, keukenspulletjes
- Bewegingsmateriaal: Grote matten en vormen om op te klimmen, lopen en schuiven. Bij op Dreef en in Zicht zijn klimrekken van Pikler en een glijbaan waar kinderen met veel plezier kunnen oefenen met klimmen en glijden. Op de babygroep zijn meerdere plekken waar baby's kunnen oefenen met optrekken, omrollen en veilig de eerste stapjes zetten
- Gezelschapsspellen: Spelletjes om met z'n tweeën te doen, of met een groep, aan tafel of in de leefruimte.
- Expressiemateriaal: Muziekinstrumenten, klei, knutselmateriaal.

Activiteitenaanbod

Binnen Kom aan Boord werken we met thema's per periode van 6 weken. Met behulp van het activiteitenprogramma 'Doenkids' en de methode 'Uk en Puk' wordt een activiteitenaanbod uitgewerkt wat past bij de groep. Ouders krijgen aan het begin van het thema, via het ouderportaal, informatie over wat we gaan doen, zodat ze hier thuis ook op in kunnen spelen. Naast de gerichte activiteiten neemt vrij spel een belangrijke rol in. Het heeft invloed op de ontwikkeling op het intellectuele vlak, het sociale vlak, het motorische vlak en ook het emotionele vlak. Door vrij spel leert een kind nadenken over dingen, vooruitdenken en plannen. Het leert zijn omgeving kennen, problemen op te lossen en hoe van alles werkt. Door klimmen, klauteren, rondrennen etc. wordt de grove motoriek ontwikkeld. Door knutselen en bouwen met constructiemateriaal wordt de ontwikkeling van de fijne motoriek gestimuleerd. Ook krijgt het kind door spel inzicht in zijn eigen emoties, maar ook in die van anderen. Door je voor te doen als iemand anders kan je ervaren hoe de ander zich zal voelen in een bepaalde situatie. Een kind leert omgaan met emoties en leert hierdoor ook controle te krijgen over emoties. Door rollenspel leren kinderen veel op het sociale vlak. Kinderen kunnen experimenteren met gedrag dat ze normaal niet zouden durven (want het is maar spel). Ook worden rollen van elkaar overgenomen waardoor ze zich leren in een ander te verplaatsen. Dit draagt bij aan begrip voor elkaar. Ze leren rekening met elkaar te houden en ervaren dat, als ze allemaal doen wat ze zelf willen, ze niet komen tot gezamenlijk spel.

3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

De groep is een sociale leefgemeenschap waarin geoefend kan worden met eigen mogelijkheden, grenzen, aardigheid/onaardigheid, delen van plezier, gewenst en/of ongewenst gedrag. Interacties tussen kinderen dragen bij aan de sociaal- affectieve ontwikkeling en de cognitieve ontwikkeling. Kinderen hebben in principe altijd belangstelling voor andere kinderen. De één maakt echter gemakkelijker contact dan andere. De een is een echt groepskind en de ander is meer op zichzelf.

Onze pedagogisch medewerkers stimuleren vriendschap en samenwerking tussen kinderen onderling. De rol van de pedagogisch medewerker in de interactie tussen kinderen is afhankelijk van de situatie: verzorgend, sturend, ondersteunend, corrigerend, gangmaker. Als een kind iets goed doet, leuks doet, iets gemaakt heeft of iemand geholpen heeft, belooft zij het kind door positieve aandacht. Bijvoorbeeld door een compliment, een duim omhoog, een applaus of een knuffel. Door positief gedrag te belonen wordt het gevoel van veiligheid en geborgenheid vergroot, het zelfvertrouwen gestrekt en de kans op negatief gedrag kleiner.

Omgaan met botsingen/ruzies

Onze Pedagogisch medewerkers bieden kinderen de ruimte om onderlinge problemen zelf op te lossen (geeft sterk zelfgevoel). Jonge kinderen kunnen vaak heel goed omgaan met botsingen/ruzies. Toch hebben de pedagogisch medewerkers een grote invloed. Zowel indirect, door positieve relaties tussen kinderen onderling te ondersteunen, als direct door in te grijpen bij botsingen tussen kinderen. Een hoofdtaak voor de pedagogisch medewerkers is ervoor te zorgen dat ieder kind zich veilig en gekend voelt. Op deze manier is er ruimte voor de kinderen om de positieve leermomenten/ervaringen uit de botsingen tot zich te nemen.

Het is belangrijk om botsingen eerst even aan te kijken. Wat gebeurt er precies? Wel moet er direct ingegrepen worden als de (fysieke of mentale) veiligheid van één van de kindjes in het geding komt. Bij 'pechjes' of 'meningsverschillen' laten we het de kinderen eerst zelf oplossen.

Als de pedagogisch medewerker toch moet ingrijpen gebruiken zij de 3 O-methode:

- de 'O' van Oog hebben voor elkaar: De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat ze oog heeft voor wat er speelt tussen de kinderen en aan kan sluiten bij hun logica. Dat is de 'inzicht-stap'
- de 'O' van Oplossingen bedenken: De pedagogisch medewerker bedenkt samen met de kinderen oplossingen voor het probleem. Ze geeft ze middelen om hun gedrag en emoties te reguleren. Dat is de 'goede-idee-stap'.
- de 'O' van Opnieuw vrienden maken: De pedagogisch medewerker richt zich op het weer samen verder spelen. Dat is de 'verzoen-stap'. Hierbij vergeet ze de kinderen die er omheen staan niet. Zij krijgen vaak ook een hoop mee en hebben het soms ook nodig om even getroost of gerustgesteld te worden.

3.4 De kans bieden om zich waarden en normen eigen te maken.

Het handelen van onze pedagogisch medewerkers en hun visie op de kinderen zijn o.a. gebaseerd op Christelijke waarden en normen zoals:

- het respecteren van jezelf en elkaar,
- het respect te hebben voor de dieren en de natuur.
- het hebben van een positieve, liefdevolle houding,
- het gebruiken van positieve, opbouwende woorden,
- begrip voor de ander,
- betrouwbaarheid,
- en vergevingsgezindheid.

Kinderen komen andere kinderen tegen op het kinderdagverblijf elk met een eigen achtergrond, gezinssituatie, cultuur. Wij vinden het belangrijk om hier oog voor te hebben en open voor te staan. Dit alles vanuit een belangstellende houding. Mede hierdoor is de sfeer binnen Kom aan boord veilig en vertrouwd. Er zullen zich, binnen en buiten de groep, situaties voordoen met leermomenten op het gebied van normen en waarden. Bijvoorbeeld bij pijn en verdrietige situaties, ruzie of een maatschappelijke gebeurtenis. Door de reacties van de pedagogisch medewerkers ervaren de kinderen wat wel en niet goed is. Het eigen gedrag van de pedagogisch medewerker heeft hierbij dus een belangrijke voorbeeldfunctie, zowel verbaal als non-verbaal. Een kind leert respect voor anderen en zijn omgeving te hebben als hij/zij zelf met respect behandeld wordt: 'Je mag er zijn'. Het is daarom ook belangrijk dat een pedagogisch medewerker kinderen bij de naam noemt, wanneer zij het kind aanspreekt, en dat een kind bij binnenkomst begroet wordt door de pedagogisch medewerker. In ons teamoverleg worden persoonlijke waarden en normen besproken en getoetst aan de opvattingen van collega's op de groep en de opvattingen die Kom aan boord of de samenleving voorstaat.

Regels

Binnen Kom aan boord zijn heldere en eenduidige afspraken gemaakt over wat kan en mag in alle ruimtes en de wijze waarop met elkaar wordt omgegaan. Wij vinden het belangrijk dat kinderen hun verantwoordelijk kennen en betrokken worden bij het opruimen van de verschillende materialen, het netjes houden van de verschillende ruimten, respect te hebben voor de omgeving en voor elkaar. Regels zijn voor kinderen acceptabel als ze duidelijk zijn en consequent worden toegepast, bijvoorbeeld 'nee' is ook echt 'nee'. In de leeftijd van 2-4 jaar zijn peuters en kleuters druk bezig met het ontdekken van de wereld en zichzelf. Kinderen zijn druk bezig met het uittesten van hun eigen wil en welke grenzen daarbij gelden. Het wordt ook niet voor niets de 'koppigheidsfase' genoemd.

Het stellen van regels en grenzen is belangrijk om een aantal redenen:

- veiligheid: Kinderen overzien op jonge leeftijd niet alle risico's en gevaren van hun gedrag;
- het is voor kinderen van belang dat ze leren omgaan met teleurstellingen en tegenslagen. Sommige dingen moeten kinderen doen, of ze het nu leuk vinden of niet;
- kinderen leren door middel van regels en grenzen rekening te houden met hun omgeving;

3.5 Ons wenbeleid

Nieuwe kinderen bij Kom aan Boord krijgen een wenochtend of -middag aangeboden op de groep waar hij/zij wordt geplaatst. Dit zal plaatsvinden van 09.00-12.00 uur. De ouders hebben dan ook het intakegesprek met de mentor. In dit intakegesprek wordt het dagritme van het kind besproken en alle bijzonderheden en belangrijke informatie gedeeld. Na de wenochtend wordt besproken hoe het is gegaan en wordt er besloten of het volgens de opvangdagen kan gaan komen. Hierna zal er tijdens de overdracht voldoende aandacht zijn voor het veilig laten voelen. Na drie maanden wordt het verloop van de opvang geëvalueerd.

Wanneer een kind doorstroomt naar de volgende groep is er de mogelijkheid om te wennen op de nieuwe groep. Dit is niet standaard, omdat het kind door ons open-deurenbeleid vaak al op de nieuwe groep is geweest. Toch kan, wanneer een ouder dat graag wil of de mentor vindt dat het bijdraagt aan de veiligheid van het kind, met maatwerk gekeken worden wat het kind nodig heeft.

Er zal een goede en zorgvuldige overdracht plaatsvinden tussen de oude en nieuwe mentor van beide groepen. Hierbij wordt besproken hoe het kind zich ontwikkelt heeft binnen de groep en of er bijzonderheden zijn. Daarnaast worden de rapportage en observatielijsten van het kind overdragen. Over het algemeen zal de overgang soepel verlopen. Door onze kleinschaligheid en het 'opendeurenbeleid' kennen de pedagogisch medewerkers en de kinderen elkaar goed. De pedagogisch medewerkers houden goed in de gaten hoe de overgang verloopt. Indien uw kind de overgang moeilijk vindt, zal de pedagogisch medewerker overleggen hoe zij ervoor kunnen zorgen dat uw kind zich sneller prettig en veilig voelt op de nieuwe groep.

3.6 Werken volgens het 4-ogen principe

Wij organiseren de dagopvang zo, dat de Pedagogisch medewerker of stagiaire de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Op deze manier borgen wij de veiligheid van zowel de medewerkers als de kinderen. Dit betekent niet dat er continu iemand moet meekijken of meeluisteren, maar wel dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert. Om dit te realiseren heeft Kom aan boord de volgende stappen genomen:

- De slaapkamer- en toegangsdeuren zijn voorzien van ramen. Deze dragen bij aan extra openheid. Ook zit er een raam tussen de twee groepen aan Dek/ op Dreef en in Zicht/ de Haven, zodat ten alle tijden bij elkaar naar binnen kan worden gekeken. Daarnaast zijn de verzorgingsruimtes van aan Dek, op Dreef en de Haven geheel open
- Het opendeurenbeleid heeft een dubbele functie. Omdat kinderen makkelijk bij de naastgelegen groep kunnen spelen, is de 'sociale controle' ook groter.
- Er wordt gestreefd naar een open en professioneel werkklimaat waarbij de drempel om elkaar op bepaalde gedragingen binnen het werk aan te spreken zo laag mogelijk is. Hier wordt aandacht aan besteedt tijdens werkoverleggen en het bespreken van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

- 's Ochtends tussen 07.00 en 07.45 uur, als de medewerkers alleen op de groep staan, is de tussendeur van 'aan Dek' en 'op Dreef' geopend. Waardoor men toch niet helemaal alleen aanwezig is.
- De oudercommissie wordt jaarlijks geïnformeerd over de invulling en werkwijze rondom het voldoen aan de gestelde eisen van het Vier-ogenprincipe.

3.8 Mentorschappen

De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders met betrekking tot de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. In de dagopvang is de mentor verplicht periodiek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de ouders te bespreken. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, is het belangrijk dat de mentor het kind echt kent. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De ouders worden vooraf op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Dit gebeurt wanneer het kindje op een nieuwe stamgroep geplaatst wordt. Ouders ontvangen een e-mail met daarin de datum van overgang en de naam van de mentor. Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen. De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen, en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd.

3.9 Observaties en signaleren

3.9.1. Ontwikkeling + doorgaande leerlijn basisschool

Met behulp van het kindvolgsysteem van de CED-groep, volgen de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van het kind. Wij werken met het kindvolgsysteem 'Zo doe ik', 'Zo praat ik' en 'Zo beweeg ik'. Hiermee volgen we de sociale ontwikkeling, de spraak-taalontwikkeling en de motorische ontwikkeling van het kind (vanaf de leeftijd van 10 maanden). Hierdoor kunnen we inspringen op de belangstelling, behoeften en mogelijkheden van het kind.

Deze observaties bespreken we tijdens het oudergesprek met ouders. Bij een opvallende ontwikkeling zal de mentor contact met de ouders opnemen. Hieruit volgt een gesprek en stappenplan, indien nodig met behulp van passende instanties welke we via de sociale kaart in beeld hebben.

Het oudergesprek bevordert de kwaliteit van de opvang van het kind. Ons doel is dat het kind zich op zijn/haar gemak voelt bij Kom aan boord, dat de ontwikkeling goed verloopt en dat er plezier wordt beleefd in het spelen en de omgang met de andere kinderen. In het oudergesprek zullen de observatielijsten worden meegenomen maar zal de nadruk liggen op het welbevinden van het kind.

Vaste momenten oudergesprek

- Als een kind 3 maanden bij Kom aan boord is vindt er een verlengde overdracht met de ouders plaats. In dit gesprek wordt de ouders gevraagd hoe het kind de nieuwe groep ervaart en hoe zijzelf de opvang ervaren. De ontwikkeling van het kind wordt in dit gesprek besproken. De PM-er heeft de ontwikkeling van het nieuwe kind in beeld. Als er sprake is van een ontwikkelingsachterstand zijn zij hier vroeg van op de hoogte.

- Rond de leeftijd van 16 maanden worden ouders uitgenodigd voor een oudergesprek. In dit gesprek wordt de ontwikkeling besproken met behulp van de observatielijsten. Het algehele welbevinden is belangrijk in dit gesprek; Wat zien we? Gaat het kind graag naar Kom aan boord? En hoe komt het thuis?
- Als het kind rond de 2,5 jaar is vindt er opnieuw een oudergesprek plaats. Ook hier wordt de ontwikkeling besproken, de observaties en het welbevinden van het kind. Heeft het plezier? Heeft het al interesse voor een stukje zelfstandigheid zoals toilet-bezoekjes? Hoe gaat het qua taalontwikkeling?
- Rond 3,5 jaar wordt het eindgesprek gepland, want de basisschool is nu 'in Zicht'. De mentor vult voor aanvang het 'overdrachtsformulier voorschoolse voorziening' van de gemeente Smallingerland in. Dit is een observatieformulier aan de hand waarvan we bespreken hoe het met het kind in de groep gaat, hoe de ontwikkeling in hoofdlijnen is verlopen (sociaal, taal en motoriek) en wat eventuele onderwijsbehoeftes kunnen zijn. We vragen naar welke basisschool het kind gaat en wanneer het de wens heeft. We wijzen ouders er bij het laatste oudergesprek op dat de bevindingen uit de observaties kunnen worden overgedragen aan de basisschool. Mentoren zijn in de gelegenheid om de observaties toe te lichten aan de intern begeleider/leerkracht van de toekomstige basisschool.

3.9.2 Zorgen over een kind

Als binnen Kom aan boord iets niet goed lijkt te gaan met een kind wordt gekeken wat hier de aanleiding van kan zijn. Het kan zijn dat ouders en/of de Pedagogisch medewerker zich bijvoorbeeld zorgen maken over de ontwikkeling of het gedrag van een kind. Ze kunnen deze zorg met elkaar delen en elkaar steunen. Wanneer er bijzonderheden in de ontwikkeling zijn, of er problemen worden gesignaleerd, kan de pedagogisch coach en/of aandachtsfunctionaris gevraagd worden voor pedagogisch advies. In overleg met de ouders word er gekeken of er eventuele vervolgstappen nodig zijn. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een kind-specifiek plan van aanpak, een extra observatie of een doorverwijzing naar een andere organisatie.

Kom aan Boord heeft een sociale kaart waar de contactgegevens van de belangrijke zorgpartijen in de omgeving omschreven staan. Daarnaast werken we volgens de meldcode 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag'. Alle medewerkers zijn op de hoogte van de inhoud hiervan en er wordt jaarlijks aandacht aan besteed in o.a. het teamoverleg. De aandachtsfunctionaris van Kom aan boord coördineert, indien nodig, het signaleringsproces en de verwijzing en zorg rondom het kind en het gezin bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij acute dreiging, en/of wanneer ouders niet open staan voor hulp vanuit onze organisatie, wordt altijd een melding gedaan bij Veilig Thuis. Voor meer informatie verwijzen we u naar de meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld.

4. Inzet medewerkers

4.1 Inzet stagiaires en vrijwilligers

Onze grote kracht is ons team pedagogisch medewerkers! Zij zorgen ervoor dat de kinderen zich thuis voelen. Zij maken het verschil. Een vertrouwd en warm team, dat van elke dag een leuke dag maken voor de kinderen. De pedagogisch medewerkers bij Kom aan boord zijn deskundig, werken met liefde, en hebben, naast ervaring, ook allemaal een relevante beroepsopleiding afgerond. De kwaliteit van onze zorg voor de kinderen wordt bepaald door de kwaliteiten van ons team. De opleiding voor Sociaal Pedagogisch Werker niveau 3 of niveau 4 (PW3 - 4) geldt als de gangbare startkwalificatie voor het werken in de kinderopvang. In het functieboek kinderopvang staan de vergelijkbare opleidingen die kwalificeren. Binnen Kom aan boord werken wij volgens deze richtlijnen.

We stimuleren het werken met stagiaires en beroepskrachten in opleiding. Dit om mee te werken aan profilering en professionalisering van het beroep en aan het vergroten van kwaliteit binnen het dagverblijf. Zij worden deskundig begeleid door een Pedagogisch medewerker en de leidinggevende. Stagiaires en beroepskrachten in opleiding voeren stapsgewijs de taken uit zoals beschreven in het stagebeleid. Hierin staat vermeld welke rechten, taken en verantwoordelijkheden stagiaires hebben. In de basis staan stagiaires bij ons altijd boventallig op de groep. In het stagebeleid staat beschreven in welke uitzonderingssituaties ze voltallig op de groep mogen staan en aan welke eisen ze hiervoor moeten voldoen.

4.2 Pedagogisch medewerker-kind ratio

Het aantal benodigde medewerkers op een groep wordt berekend aan de hand van het beroepskracht-kind ratio uit de CAO Kinderopvang. Afhankelijk van de groepsgrootte werken er bij ons per dag, per groep 2-4 gediplomeerde leidsters.

- 1 beroepskracht per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar
- 1 beroepskracht per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar

Omdat Kom aan boord langer dan 10 uren per dag open is mag er drie maal per dag een uur met minder pedagogisch medewerkers gewerkt worden, dan volgens het leidster-kind ratio vereist is. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. Bij Kom aan boord wordt op stamgroep 'de Haven' nooit afgeweken van de ratio. Voor de stamgroepen 'aan Dek', 'op Dreef' en 'in Zicht' zijn de onderstaande tijdsblokken gekozen waarop afgeweken kan worden. Het blok in de middag wordt standaard ingezet voor de pauzes van onze medewerkers. Afhankelijk van de kindbezetting kan er bij de start en het einde van de dag worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio. Wij dragen er altijd zorg voor dat dit niet meer dan 3 uren per dag bedraagt. Dit wordt ook bijgehouden voor de GGD.

Aan Dek/ op Dreef/ in Zicht

07.30 – 08.30 uur

13:00 – 14:30 uur

17:00 – 18:00 uur

5. Overige informatie

5.1 Afnemen extra dag(deel) of ruildag

Extra dag afnemen

Het kan zijn dat ouders incidenteel een extra dag(deel) willen afnemen welke buiten de vaste contracturen valt. Dit is mogelijk wanneer de maximale stamgroepsgrootte, evenals het aantal pedagogisch medewerkers, gehandhaafd blijft. Deze incidentele opvangdag vindt in principe binnen de eigen stamgroep van het kind plaats. De mogelijkheid om een extra opvangdag of ruildag buiten de stamgroep af te nemen, indien geen plaats is op de eigen groep, is in overleg mogelijk. Extra opvangdagen worden achteraf gefactureerd.

Ruildagen

Het incidenteel ruilen van een dag kan kosteloos binnen vier weken, indien de groepsgrootte het toelaat en met uitzondering van vakantie- en ziektedagen.

Structurele verandering

Uitgangspunt is dat bij het structureel afnemen van een extra dag(deel) het kind in de oorspronkelijke stamgroep geplaatst wordt. Wanneer de groepsgrootte het niet toelaat het kind een extra dag(deel) in deze groep te plaatsen kan, in overleg met ouders, besloten worden het kind voor die dag/dat dagdeel tijdelijk in de andere groep te plaatsen. Zodra plaats is in de oorspronkelijke stamgroep wordt het kind overgeplaatst naar deze groep.

Wij vragen u een ruiling of extra dag(deel) via ons ouderportaal van Konnect aan te vragen.

Tot slot

Met dit pedagogisch beleidsplan heeft uw veel informatie over hoe wij met uw kind willen omgaan. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact met ons opnemen. Wij staan u graag te woord.

Kinderdagverblijf Kom aan boord
Morra 2-9
9204 KH Drachten
Tel.nr. 0512-584545
www.kdvkomaanboord.nl Email:
info@kdvkomaanboord.nl
Registratienummer: 122985278
KvK nr: 503369

